

Acțiunile arbitrare comise de procuratură și instanța de judecată în privința grupului Petrenco, costă Republica Moldova o nouă condamnare la CtEDO și 67750 EURO din bugetul de stat

La 14 septembrie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis o hotărâre în cauza Petrenco și alții 6 contra Republicii Moldova, prin care a recunoscut violarea mai multor articole din Convenție de către Republica Moldova.

Plângerea reclamantilor adresată CtEDO

Cauza se referă la reținerea, arestarea și detenția reclamantilor în baza unor acuzații de tulburări în masă, ca urmare a unei demonstrații pe care aceștia au organizat-o în fața sediului Procuraturii Generale în septembrie 2015. Toți reclamantii au fost deținuți timp de patru luni și jumătate în penitenciarul nr. 13 și, aproximativ pentru aceeași perioadă de timp, s-au aflat în arest la domiciliu. În perioada în care aceștia se aflau în arest la domiciliu, reclamantii au fost forțați să poarte brățări electronice, pe care trebuiau să le încarce la fiecare cinci ore.

Reclamantii s-au plâns la CtEDO cu privire la următoarele violări ale Convenției:

Primul reclamant s-a plâns cu referire la condițiile detenție

în penitenciarul nr. 13. Detenția reclamantului în Penitenciarul nr. 13 a reprezentat un tratament inuman și degradant, încălcându-se Articolele 3 și 8 din Convenție.

Toți reclamantii se plâng, în temeiul articolului 5 § 1 al Convenției, că privarea de libertate nu se baza pe o suspiciune rezonabilă că aceștia au comis o infracțiune și că detenția acestora a fost arbitrară și ilegală. Ei, de asemenea se plâng, în temeiul articolului 5 §§ 3 și 4, că privarea lor de libertate nu a fost bazată pe motive relevante și suficiente și că instanțele naționale nu și-au motivat suficient hotărârile judecătorești cu privire la aplicarea și prelungirea măsurilor preventive.

Toți, cu excepția primului reclamant, s-au plâns în temeiul articolului 11 al Convenției că dreptul reclamantilor la întrunire pașnică a fost încălcat prin aplicarea, în calitate de măsură preventivă, a interdicțiilor de a merge în locuri unde se petrec acțiuni de proteste în masă.

Cu excepția primului și a celui de-al patrulea reclamant, reclamantii se plâng, conform articolului 13, că aceștia nu a avut o cale de atac eficientă împotriva încălcării articolului 11 din Convenție (cu privire la interdicția stabilită de instanța de judecată de a participa la întruniri publice).

Hotărârea CtEDO

Art. 5.1, art. 5.3, art. 5.4 – acuzațiile de participare în dezordini în masă nu se bazează pe suspiciuni rezonabile

Curtea a constatat că reclamantii au fost arestați și acuzați de infracțiunea de participare la tulburări de masă, infracțiune care, conform textului articolului 285 din Codul penal, este descrisă ca fiind implicată în „violență împotriva persoanelor, pogromuri, incendiere, deteriorarea bunurilor, utilizarea armelor de foc sau a altor obiecte utilizate ca arme și rezistență violentă sau armată reprezentanților autorităților ”(a se vedea paragraful 22 de din Hotărâre).

După examinarea videourilor demonstrației din 6 septembrie 2015, incluse în dosarul cauzei (a se vedea descrierea detaliată a acestora la paragrafele 7- 10 din Hotărâre), Curtea constată că acuzațiile privind comportamentul violent al reclamantilor sunt total incompatibile cu filmările conținute în acele videouri. Potrivit înregistrărilor video în cauză, a căror autenticitate nu a fost contestată de guvern, întrunirea în general și a reclamantilor în special a fost pașnică pe toată durata acesteia. Este adevărat că poliția a folosit forța pentru a-i împinge pe protestatari departe de intrarea în clădire, dar aceștia din urmă nu au prezentat nicio rezistență violentă sau armată și s-au lăsat îndepărtați de intrarea în clădire în 2-3 minute (a se vedea paragrafele 7-8 din Hotărâre).

Curtea a constatat că judecătoarea Svetlana Balmuș de la Curtea de Apel s-a expus în opinia sa separată că întrunirea a fost pașnică (a se vedea paragraful 16 din Hotărâre). De asemenea, Curtea a luat act de constatarea Curții Supreme de Justiție în Decizia sa din 11 februarie 2020 în sensul că, la condamnarea reclamantilor, instanțele inferioare s-au bazat exclusiv pe prezentarea faptelor prezentate de acuzare și că nu au acordat atenție probatoriului din cauza penală și probatoriului apărării (a se vedea paragraful 18 din Hotărâre).

În astfel de circumstanțe, Curtea nu poate să nu constate că acuzația de participare la tulburări de masă împotriva reclamantilor nu s-a bazat pe o „suspiciune rezonabilă” și, prin urmare, nu poate fi considerată „legală” și este arbitrară în sensul articolului 5 § 1 din Convenție (a se vedea cauza Brega împotriva Moldovei, nr. 52100/08, § 38, 20 aprilie 2010). Prin urmare, a existat o încălcare a articolului 5 § 1 din Convenție.

Art. 11 – Încălcarea libertății de întruniri. Interdicția ilegală aplicată reclamantilor cu privire la participarea la întrunirile publice

În ceea ce privește legalitatea ingerinței de mai sus, niciun element din prezenta cauză nu a permis Curții să considere că a existat un temei juridic pentru limitarea dreptului reclamanților la libertatea de întrunire. Curtea stabilește că, într-adevăr, articolul 191 din Codul de procedură penală (a se vedea paragraful 23 din Hotărâre) nu prevede o astfel de măsură procesuală și Guvernul nu a indicat alte dispoziții legale interne care să permită impunerea unei astfel de măsuri unei persoane eliberate și care este în așteptarea procesului. Astfel, Curtea a ajuns la concluzia că ingerința în cauză nu era legală în temeiul dreptului intern.

Prejudicii dispuse de a fi încasate

Curtea a dispus ca Guvernul Republicii Moldova să achite reclamanților suma totală de 63750 Euro, în calitate de prejudicii morale, pentru violările comise și suma de 4000 Euro, în calitate de costuri și cheltuieli de reprezentare și asistență juridică în fața CtEDO.

Comentariile avocaților Asociației Promo-LEX

Potrivit Directorului de Program și avocatului Vadim Vieru, „Această cauză scoate în evidență probleme sistemice legate de legalitatea și temeinicia aplicării și prelungirii măsurilor preventive de arest, precum și limitarea dreptului la libertatea de întrunire prin aplicarea, în calitate de măsură provizorie, a interdicției de a merge în locuri unde se petrec acțiuni de proteste în masă. Curtea constată lipsa bănuielii rezonabile cu privire la comiterea infracțiunii și aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de judecată, prin reproducerea exclusivă a poziției acuzării”.

Potrivit avocatei Asociației Promo-LEX, Nicoleta Hriplivîi, „Într-un stat în care Guvernul limitează pluralismul de opinii, libertatea de exprimare sau de întrunire, democrația este în pericol. În acea perioadă, societatea a fost martor la degradarea democrației în Republica Moldova, unde libertatea

de exprimare, dreptul la siguranța și libertatea persoanelor, au fost cel mai des încălcate drepturi. Toate hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului indică unde a greșit Statul și aceste încălcări ale drepturilor omului pe viitor nu ar trebui să se mai repete.”

Hotărârea CtEDO poate fi accesată [aici](#)

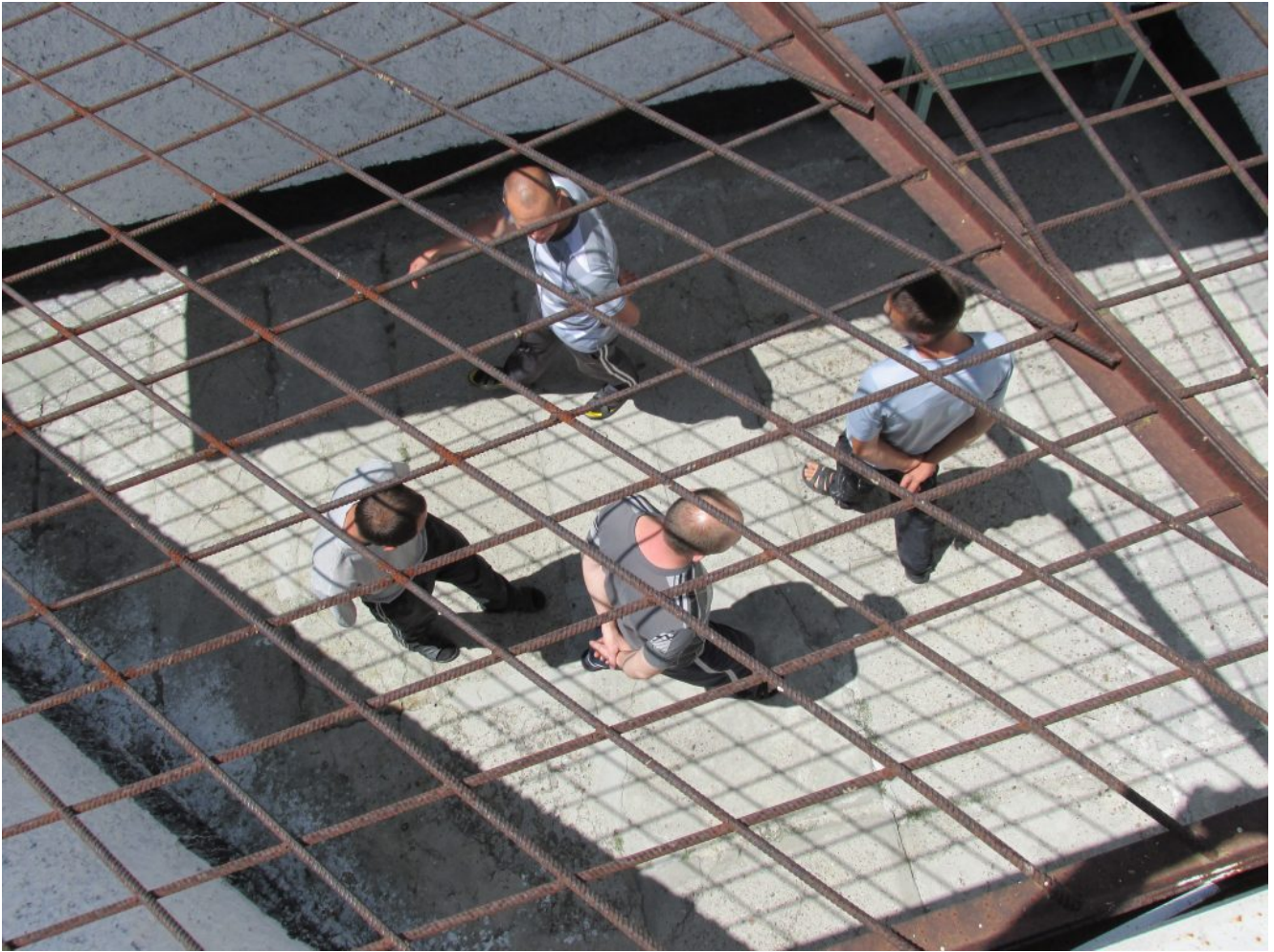
Pentru mai multe informații, contactați:

Vadim Vieru, Director de Program, Avocat, Asociația Promo-LEX

GSM: +37368017507;

E-mail: vadim.vieru@promolex.md

Federația Rusă condamnată la CtEDO în alte două cauze din regiunea transnistreană. Autoritățile de la Moscova sunt obligate să achite 38.600 de Euro

Sursa foto: gsinpmr.org

La 13 iulie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat Hotărârea în cauzele [Cilei și Rosip v. Republica Moldova și Federația Rusă](#), prin care a constatat încălcarea art. 3, 5§1, 13, dar și art. 1 Protocolul 1 din Convenție de către autoritățile ruse.

Cauzele se referă la plângerile reclamantilor cu privire la condițiile inumane de detenție, detenția ilegală, confiscarea ilegală a bunurilor, dar și lipsa unor remedii eficiente cu privire la plângerile acestora.

Primul reclamant a fost arestat de structurile de forță ale „rmn” în anul 2008, fiind acuzat de tentativă de omor. La 5 iunie 2009, acesta a fost condamnat de preținsele instanțe locale la 11 ani de privațiune de libertate. Reclamantul a

solicitat anularea condamnării sale în fața Curții Supreme de Justiție (CSJ) a Republicii Moldova. Printr-o scrisoare din 10 mai 2010, CSJ a returnat recursul său fără examinare, invocând lipsa competenței de a examina hotărârile pronunțate de pretinsele instanțe ale „rmn”. Acesta s-a plâns la CtEDO, invocând încălcarea art. 5§1 din Convenție (dreptul la libertate și siguranță).

Al doilea reclamant a fost arestat de structurile de forță ale „rmn” la 20 decembrie 2012, fiind acuzat de deturnare de fonduri ale partenerilor săi de afaceri. Detenția sa a fost prelungită în mod repetat. La 24 decembrie 2012, bunurile sale personale, precum și proprietățile companiei sale au fost confiscate. La 16 iunie 2014, „judecătoria or. Bender” a condamnat reclamantul, „pentru abuz de putere” la 1 an și 8 luni de închisoare și la o amendă de 270 de ruble „rmn”. De asemenea, așa-numita instanță a obligat reclamantul să achite 212.750 de Euro cu titlu de prejudiciu.

Reclamantul a fost deținut în mai multe locuri private de libertate din regiunea transnistreană, în condiții inumane de detenție: umiditate ridicată, supraaglomerare, lipsa ventilării artificiale, paturi supraetajate din lemn, fără lenjerie de pat, condiții nesanitare, alimente puține și de proastă calitate, paraziți etc.

Prin urmare, al 2-lea reclamant a depus o cerere la CtEDO, în care s-a plâns de condițiile inumane de detenție, confiscarea ilegală a bunurilor sale, dar și lipsa unor remedii eficiente cu privire la plângerile sale.

Prin Hotărârea din 13 iulie 2021, CtEDO a reiterat că, în perioada în care reclamanții s-au aflat în detenție, Rusia a exercitat un control efectiv asupra regimului de la Tiraspol, fără de care acesta nu ar fi supraviețuit.

În privința ambilor reclamanți, Curtea a decis că detenția acestora a fost una ilegală, din moment ce pretinsele instanțe

din regiune transnistreană nu fac parte dintr-un sistem judiciar compatibil cu Convenția. În legătură cu al doilea reclamant, Curtea a constatat că acesta a fost deținut în condiții inumane, iar confiscarea bunurilor sale nu a avut un temei legal. Suplimentar, Curtea a decis că acesta nu a avut la dispoziție remedii eficiente cu privire la plângerile sale.

Astfel, Curtea a dispus achitarea din contul Federației Ruse, în beneficiul reclamanților a sumei de 34.132 de Euro în calitate de prejudiciu material și moral, dar și suma de 4.500 Euro în calitate de costuri și cheltuieli pentru reprezentare.

Potrivit avocatului Promo-LEX, Alexandru Postica: "Această hotărâre confirmă odată în plus abuzurile grave la care sunt supuși locuitorii regiunii transnistrene: privare ilegală de libertate, condiții proaste de detenție, confiscări abuzive de proprietăți, dar și lipsa unor remedii eficiente în această privință. Chiar dacă faptele descrise în hotărâre s-au produs în anii 2010-2015, acestea sunt actuale și astăzi."

Hotărârea poate fi accesată [aici](#)

**CtEDO a condamnat Republica
Moldova pentru aplicarea
torturii față de un**

consumator de droguri. Curtea a constatat și ineficiența investigației faptelor de tortură

La 13 iulie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat hotărârea în cauza Maier v. Republica Moldova (plângerea nr. 7816/13).

Cauza se referă la nerespectarea de către poliție a interdicției aplicării torturii și investigarea ineficientă a acesteia de către procuratură, inclusiv ineficiența mecanismului de control judiciar.

Maltratarea reclamantului și investigarea ineficientă

Potrivit circumstanțelor cauzei, la 20 iulie 2012, reclamantul, împreună cu M., circulau lângă secția de poliție Codru când au fost opriți de mai mulți polițiști. Amândoi au fost reținuți și escortați la secția de poliție. Potrivit reclamantului, la secția de poliție și-a exprimat dezacordul cu privire la acțiunile poliției, după care a fost maltratat de mai mulți ofițeri de poliție, care l-au lovit cu picioarele în cap și corp timp de până la zece minute. În acest timp l-au insultat, arătând o atitudine discriminatorie clară față de consumatorii de droguri. M. a fost martor la acțiunile de maltratare a poliției.

La 25 iulie 2012, reclamantul a depus o plângere penală la Procuratura în care a solicitat investigarea maltratării sale de către ofițerii de poliție. Plângerea a fost înaintată Procuraturii s. Centru, care a audiat reclamantul și ofițerii care l-au reținut. Potrivit reclamantului, el a cerut ca tatăl

lui M. și M. să fie audiați ca martori, menționând că M. a fost martorul acțiunilor de maltratare, în timp ce tatăl lui M. l-a văzut pe reclamant după incident cu semne clare de rele tratamente pe fața lui. Cu toate acestea, cei doi martori nu au fost audiați de către procuror.

Prin ordonanța sa din 29 august 2012, procuratura a refuzat să inițieze proceduri penale. Procurorul a constatat că reclamantul fusese reținut sub suspiciunea că se afla sub influența drogurilor, o suspiciune confirmată ulterior criminalistic. Mai mult, inițial îi declarase procurorului că nu avea nimic în seringi, în timp ce raportul criminalistic găsisse droguri ilegale în ele. Având în vedere aceste circumstanțe și lipsa unei explicații coerente, procurorul a constatat că declarațiile reclamantului nu erau consecvente și erau un mijloc de apărare în cadrul procedurilor penale inițiate împotriva reclamantului pentru păstrarea de droguri. La 18 septembrie 2012, reclamantul a atacat ordonanța procurorului. La 28 septembrie 2012, procurorul ierarhic superior a menținut soluția prin ordonanța sa din 29 august 2012. Reclamantul a contestat această ordonanță la Judecătoria Centru din Chișinău. În susținerile sale în fața instanței, reclamantul a menționat că cei doi martori cărora le ceruse audierea nu fuseseră încă audiați și că au fost intimidați să nu depună mărturie în legătură cu maltratarea sa. În special, M. se temea să plece de acasă și să fie arestat.

La 8 noiembrie 2012, judecătorul de instrucție a sectorului Centru a menținut ordonanțele și a respins plângerea reclamantului. Judecătorul a constatat că reclamantul și M. au încercat să distrugă probe împotriva lor și au rezistat ofițerilor care arestau, prin urmare maltratarea ar fi fost justificată.

Reclamantul a susținut că a fost maltratat continuu timp de până la zece minute și a suferit o serie de vânătăi la diferite părți ale corpului său. La doi ani după evenimente, o evaluare psihologică efectuată de Centrul de reabilitare

Memoria confirmase că suferise de tulburări de stres post-traumatic. Reclamantul afirmă că polițiștii au strigat insulte asupra reclamantului în timp ce îl maltratau, arătându-le motivația discriminatorie. Reclamantul a indicat că potrivit unui studiu Promo-LEX din 2014 privind atitudinea ofițerilor de poliție moldoveni față de consumatorii de droguri, 70% dintre aceștia au considerat că consumatorii de droguri erau mai degrabă criminali decât victime ale consumului și 63% asociau consumatorii de droguri cu infractorii.

Constatările Curții

Curtea a constatat violarea art. 3 sub aspect substanțial. Având în vedere lipsa oricărei explicații plauzibile pentru originea numeroaselor vânătăi de pe diferite părți ale corpului reclamantului, Curtea a concluzionat că a fost maltratat în timpul detenției. Prin urmare, a existat o încălcare a articolului 3.

Curtea a constatat violarea art. 3 sub aspectul investigării și controlului judiciar ineficient. Curtea notează, de asemenea, că procuratura nu a intervievat niciunul dintre medicii care l-au văzut pe reclamant în 20, 23 și 24 iulie 2012, în special, medicul care l-a văzut pe reclamant în 20 iulie 2012 și care a fost singurul expert medical care a văzut reclamantul înainte de eliberare. În sfârșit, modul în care instanța națională a realizat controlul judiciar ridică îngrijorări suplimentare. În special, în ceea ce privește originea prejudiciului reclamantului, instanța națională s-a bazat pe motive, cum ar fi faptul că utilizarea forței a fost justificată de acțiunile reclamantului. Prin urmare, Curtea a indicat că procurorii și judecătorul au luat astfel un rol activ în favorizarea ofițerilor acuzați de rele tratamente, acțiuni realizate în detrimentul reclamantului. Având în vedere cele de mai sus, Curtea a constatat că autoritățile nu și-au îndeplinit obligațiile care decurg din articolul 3 al Convenției de a asigura o investigație eficientă a acuzațiilor reclamantului de rele tratamente.

Curtea a dispus achitarea în beneficiul reclamantului a sumei de 7500 Euro cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 1500 Euro în calitate de costuri și cheltuieli. Hotărârea poate fi accesată [aici](#)

Poziția Promo-LEX și Institutului pentru Drepturile Omului (IDOM)

Potrivit Avocatului Asociației Promo-LEX, Director al Programului Drepturile Omului, Vadim Vieru, "această cauză reconfirmă încă odată că Procuratura are încă deficiențe legate de procesul de investigare a faptelor de tortură, iar controlul judiciar în astfel de cauze poate să fie formal. De asemenea, CtEDO subliniază că poliția este afectată de stereotipuri legate de consumatorii de droguri, iar aceștia sunt tratați ca și infractori, mai puțin ca persoane dependente care necesită tratament".

Potrivit Directorului Executiv IDOM, Vanu Jereghi, "autoritățile statului trebuie să atragă atenție asupra cazurilor de tortura împotriva consumatorilor de droguri. Susținem eforturile realizate de autorități până în prezent și considerăm că sistemul judiciar trebuie să fie reformat astfel ca asemenea cazuri să nu se mai repete"

Procurorii care au refuzat în pornirea urmăririi penale sunt Eugeniu Gore și Nicolae Geru. Controlul judiciar a fost realizat de judecătorul Borislav Babenco.

Reclamantul a fost reprezentat în fața CtEDO de avocații IDOM și Promo-LEX, iar servicii de reabilitare au fost acordate de CRVT "Memoria".

Pentru mai multe informații, contactați:

Vadim Vieru, Director de Program, Avocat, Asociația Promo-LEX
GSM: +37368017507;

CtEDO a reconfirmat că așa-numitul sistem judiciar al "rmn" nu poate face justiție

La data de 29 iunie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat Hotărârea în cauza **Șcerbinina v. Republica Moldova și Federația Rusă**, prin care a constatat încălcarea art. 6§1 al CEDO (dreptul la un proces echitabil) și a obligat autoritățile ruse să achite reclamantei suma de 3000 de Euro în calitate de prejudiciu moral, și suma de 1600 Euro în calitate de costuri și cheltuieli pentru reprezentare.

În anul 2013, reclamanta Irina Șcerbinina a fost concediată ilegal de la locul său de muncă, Centrul SIDA din or. Tiraspol, unde activa în calitate de medic. Potrivit reclamantei, concedierea sa a avut loc drept urmare a dezvăluirilor făcute public despre dezastrul din Centrul SIDA or. Tiraspol (*Центр по борьбе со СПИД и инфекционными заболеваниями*) și erorile grave comise de personalul medical și cel nemedical în cadrul acestui Centru. Unele nereguli din cadrul acestui Centru au fost confirmate de către așa-numita "procuratură rmn". Fiind de specialitate medic epidemiolog și având în spatele său mai mulți ani de activitate, reclamanta a denunțat încălcări grave ale regimului de securitate, din ce motiv nu era posibil de activat în cadrul acestui Centru medical, fără a-ți risca sănătatea. Imediat după ce reclamanta a sesizat mai multe "autorități", inclusiv "procuratura rmn" și împuternicitul pentru drepturile omului din regiunea

Transnistreană, reclamanta a fost concediată, invocându-i-se drept motiv de concediere: "*divulgarea informației confidențiale fără coordonarea administrației Centrului*".

Drept consecință, reclamanta a inițiat o acțiune împotriva angajatorului său în fața așa-numitor instanțe ale autoproclamatei "rmn." La data de 5 iunie 2014, așa-numita "curte supremă de justiție" de la Tiraspol a respins acțiunea reclamantei.

Ulterior, reclamanta s-a plâns și autorităților Republicii Moldova și Federației Ruse, însă fără nici un rezultat.

Prin urmare, la data de 4 decembrie 2014, Irina Șcerbinina a depus o cerere la CtEDO prin care a invocat încălcarea articolului 6 al Convenției și a menționat că procedurile "judiciare" în adresa sa nu au fost echitabile, deoarece instanțele care au examinat cazul ei nu erau „tribunale stabilite prin lege”. De asemenea, ea s-a plâns, în temeiul articolului 13, precum că nu a avut o cale de atac eficientă împotriva încălcării drepturilor sale garantate de articolul 6 din Convenție. Reclamanta a fost reprezentată la CtEDO de către avocata Asociației Promo-LEX, Nicoleta Hriplivii.

Prin Hotărârea din 29 iunie 2021, CtEDO a stabilit că, Rusia a exercitat un control efectiv asupra regimului de la Tiraspol în perioada în care au avut loc faptele. În lumina acestei concluzii și în virtutea sprijinului militar, economic și politic continuu acordat administrației *de facto* de la Tiraspol, fără de care altfel nu ar putea supraviețui, Federația Rusă este responsabilă de încălcarea drepturilor reclamantei în cauza respectivă.

În lumina precedentelor sale, Curtea a amintit cauzele *Mozer v. Rusia și Moldova* (cauza nr. [11138/10](#)) și *Eriomenco v. Rusia și Moldova* (cauza nr. [42224/11](#)) unde a constatat că așa-numitul sistem judiciar al "rmn" nu este un sistem care reflectă o tradiție compatibilă cu Convenția. Prin urmare,

Curtea constată că și în prezenta cauză a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție în baza aceluiași temeiuri.

Hotărârea poate fi accesată [aici](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Nicoleta Hriplivii, Avocată, Asociația Promo-LEX

GSM: 069279133;

E-mail: nicoleta.hriplivii@promolex.md

Rusia condamnată de CtEDO în cazul lui Ion Manole și Alexandru Postica, ca urmare a incidentului de la podul de la Vadul lui Vodă din 2005

La data de 29 iunie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis hotărârea în cauza nr. 4711/07, **Manole și Postica vs. Republica Moldova și Federația Rusă**, prin care a constatat că Ion Manole și Alexandru Postica, au fost victime ale detenției ilegale comise de către soldații ruși aflați la postul de menținere a păcii nr. 9 de pe podul peste Nistru între or. Vadul lui Vodă și s. Coșnița.

Astfel, s-a reținut că la 19 iulie 2005, în jurul orei 20.10,

doi membri ai Asociației Promo-LEX, Ion Manole și Alexandru Postica, care se deplasau de la terenurile aflate după traseul Râbnița Tiraspol, unde se aflau într-o misiune de documentare, au fost reținuți la postul de menținere a păcii, amplasat în stânga Nistrului, în s. Coșnița. Motivul reținerii a constat în faptul că o pasageră a celor doi ar fi făcut o poză a unui panou publicitar din apropierea postului nr. 9 cu inscripția „Drum bun – Raionul Dubăsari”. În urma opririi automobilului ofițerul rus, care îndeplinea funcția de șef al grupului de pacificatori, a cerut distrugerea pozei.

La solicitarea de a fi explicate care sunt temeiurile reținerii și de a fi întocmite actele corespunzătoare, ofițerul rus a devenit foarte agresiv, bruscând și amenințând persoanele reținute și solicitând la telefon prezența superiorilor săi din Dubăsari. Acesta a blocat automobilul cu mijloacele speciale, ceea ce a determinat apariția unui ambuteiaj enorm.

Chiar după ce la fața locului au venit mai mulți reprezentanți ai structurilor de forță și martori de la diverse organizații, militarii ruși au continuat să manifeste un comportament agresiv față de oamenii pașnici prezenți la fața locului și în ciuda insistenței acestora, soldații refuzau să deblocheze automobilul persoanelor reținute abuziv. La un moment dat, fără vreun motiv, soldatul rus a tras două rafale în regim automat din arma din dotare. Doar datorită intervenției profesioniste a unui polițist din cadrul poliției rutiere din raionul Dubăsari, s-a reușit depășirea unui incident grav, care se putea solda cu victime și decese.

Incidentul a fost soluționat abia după miezul nopții, când reclamanții au fost lăsați să plece. Pacificatorii nu au întocmit nici un proces verbal în acest sens, dar nici nu au justificat prin decizii legale comportamentul lor. Demersurile ulterioare ale reclamanților nu s-au soldat cu succes.

Prin Hotărârea CtEDO din 29.06.2021 s-a constatat violarea

art. 5 paragraf 1 și art. 5 paragraf 4 al Convenției, ca urmare a lipsei de temeiuri legale a detenției reclamanților și a lipsa unor remedii pentru contestarea acestei detenții arbitrare. Curtea a dispus achitarea din contul Federației Ruse în beneficiul reclamanților a câte 3000 Euro cu titlu de prejudicii morale și a sumei de 1500 Euro în calitate de costuri și cheltuieli. Hotărârea poate fi accesată [aici](#):

Reclamanții s-au auto-reprezentat, iar la etapa observațiilor au fost asistați în fața Curții de către Gerald Staberock și Lemetre Roemer, OMCT (Organizația Mondială Contra Torturii).

Pentru mai multe detalii contactați:

Alexandru Postica,

Consilier Dezvoltare Strategică

Asociația Promo-LEX

mob.: (+373) 69 10 48 51

e-mail: alexandru.postica@promolex.md

CtEDO a obligat Republica Moldova să achite 9000 de euro unei victime, maltratate și umilite de gardieni într-un penitenciar din Briceni

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat decizia în cauza Baban v. Moldova, Nr. 83718/17. Cauza se referă la aplicarea tratamentului inuman și degradant în detenție și acordarea în consecință, a prejudiciilor morale și materiale în quantum redus, fără a ține cont de suferințele morale și fizice cauzate reclamantului și de practica CtEDO de acordare a compensațiilor morale în cazuri similare.

Decizia Curții Europene

Potrivit [Deciziei](#), Curtea a primit declarații de soluționare amiabilă, semnate de părți, în temeiul cărora reclamantul a fost de acord să renunțe la orice alte cereri împotriva Republicii Moldova cu privire la faptele care au dat naștere acestei cereri, sub rezerva angajamentului guvernului de a-i plăti suma de 9000 Euro.

Circumstanțele de fapt care au dus la pronunțarea Deciziei

Reclamantul, în cauza Baban a fost deținut în Penitenciarul Nr.2 din Lipcani, unde a fost maltratat și umilit de către gardieni în repetate rânduri. I-a fost refuzată asistența medicală, dar și solicitarea de asigurare a alimentației speciale, conform legislației naționale, reieșind din problemele medicale pe care acesta le are. Reclamantul suferea de afecțiuni ale sistemului digestiv. Ca răspuns la toate solicitările sale, acestuia i-au fost aplicate multiple lovituri cu pumnii și picioarele, de către gardieni.

Deși a expediat o plângere în adresa Procuraturii r. Briceni, în legătură cu faptele de maltratare, timp de doi ani de zile Procuratura a refuzat pornirea unei cauze penale. O cauză penală a fost pornită totuși, iar instrumentarea dosarului a durat alți doi ani.

Au urmat mai mulți ani în care reclamantul a luptat pentru drepturile sale în instanțele de judecată. Prin sentința Judecătoriei Militare din iunie 2015, gardienii care l-au maltratat au fost achitați. Ulterior prin decizia Colegiului

penal al Curții de Apel Chișinău, aceștia au fost recunoscuți vinovați și condamnați, dar eliberați de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. În iunie 2016 cauza a fost transmisă spre rejudecare, de către instanța ierarhic superioară, iar o decizie de condamnare a fost emisă ulterior. În calitate de prejudiciu moral, reclamantului i-a fost acordată suma de 14.000 lei, iar instanța nu a motivat în vreun fel soluția.

Potrivit avocatului Promo-LEX, Director al Programului Drepturile Omului, Vadim Vieru: „având în vedere jurisprudența CtEDO în cauzele moldovenești, se observă tendința instanțelor naționale de a acorda sume reduse în calitate de prejudiciu moral de până la 10 ori mai puțin decât a decis CtEDO în cauze similare. În aceste circumstanțe, reclamanții continuă să aibă statut de victimă a violării articolului trei din Convenție”

Practica judiciară a instanțelor naționale vs. Jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului

În alte cazuri similare, instanțele naționale au acordat sume reduse în calitate de prejudiciu moral, făcând referire doar “la practica constantă” fără a ține cont de criteriile și circumstanțele specifice ale fiecărui caz și jurisprudența CtEDO pe cauze similare.

Spre exemplu, în cauza Ciorap nr.2, Curtea Supremă a oferit reclamantului echivalentul a 600 Euro în calitate de prejudiciu moral, comparativ cu 4.000 Euro acordate de CtEDO. În cauza Gavriliță ambii reclamanți au primit cca. 900 Euro din partea instanței naționale, comparativ cu 9.000 EUR și 10.000 EUR acordate de Curtea Europeană. La fel și în cauzele Morgoci și Grecu, 958 Euro și 3.200 Euro în calitate de prejudiciu moral oferite de CSJ, comparativ cu 11.000 Euro și respectiv 11.800 Euro acordate de Înalta Curte de la Strasbourg.

Asociația Promo-LEX recomandă instanțelor naționale și în

special, Curții Supreme de Justiție să țină cont în procesul de apreciere a cuantumului prejudiciului moral de jurisprudența CtEDO în cauze similare și [Recomandarea nr. 6 Privind satisfacția echitabilă](#) elaborată de Curtea Supremă de Justiție.

Pentru mai multe informații, contactați:
Vadim Vieru, Director de Program, Avocat, Asociația Promo-LEX
GSM: +37368017507;
E-mail: vadim.vieru@promolex.md

**Curtea Europeană a început
examinarea cauzei unui
jurnalist din regiunea
transnistreană acuzat de
"extremism"**

La 20 mai 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a comunicat Guvernelor pârâte cauza [Serghei Ilcenco și Nicolae Ilcenco v. Republica Moldova și Federația Rusă \(nr. 40836/15\)](#)

Cauza se referă la reținerea primului reclamant, care este jurnalist. Acesta a fost acuzat de administrația *de facto* de incitare la extremism. De asemenea, [locuința sa și a fiului său a fost percheziționată ilegal.](#)

Primul reclamant se plânge că detenția sa de patru luni a încălcat articolul 5 din convenție și că condițiile de detenție, inclusiv lipsa asistenței medicale necesare, s-au ridicat la tratament inuman și degradant în sensul articolului 3 din Convenție. De asemenea, el se plânge în temeiul articolului 13 despre absența unui remediu eficient în ceea ce privește plângerile sale în temeiul articolelor 3 și 5 din Convenție. În plus, el se plânge în temeiul articolului 8 din Convenție că nu putea comunica confidențial cu avocatul său. În plus, în temeiul articolului 10, el se plânge că acuzațiile aduse împotriva sa, reținerea sa și îndepărtarea hârtiei și stiloului din celula sa, au fost menite să-l reducă la tăcere

ca jurnalist. El se plânge, de asemenea, în temeiul articolului 34 din Convenție, pentru că a fost împiedicat să depună o cerere la Curte în timpul detenției. Ambii reclamânți se plâng în temeiul articolului 8 din convenție cu privire la perchezițiile efectuate în casele lor și confiscarea bunurilor personale.

Din cauza acțiunilor de persecutare în calitate de jurnalist, Reclamantul și fiul acestuia au fost nevoiți să părăsească regiunea transnistreană. În calitate de persoane intern strămutate ca rezultat al acțiunilor de persecutare în regiunea transnistreană, la solicitarea Asociației Promo-LEX și prin asistența Biroului pentru Reintegrare, reclamânții au fost cazați la un Centru de plasament. Ulterior, reclamânții au fost nevoiți să părăsească Republica Moldova din frica de a fi răpiți de reprezentanții administrației separatiste și din cauza lipsei unor [garanții insuficiente](#) oferite lor în calitate de persoane intern strămutate de către autoritățile constituționale. Mai multe detalii despre caz, pot fi găsite [aici](#).

Anterior, Asociația Promo-LEX [și-a exprimat îngrijorarea](#) în legătură cu regresul în domeniul asigurării libertății presei și de exprimare în regiunea transnistreană. Presă liberă, practic, nu există, iar pluralitatea de opinii este sancționată de administrația secesionistă. Accesul la surse alternative de informații este restricționat de serviciul de securitate.

Potrivit Avocatului Asociației Promo-LEX, Director al Programului Drepturile Omului, Vadim Vieru, "cauza lui Serghei Ilcenco și Nicolae Ilcenco demonstrează că în regiunea transnistreană nu există mass-media liberă. Oricine încearcă să critice administrația, poate fi acuzat de extremism, intimidat, reținut și arestat. Autoritățile constituționale nu au remedii pentru a proteja libertatea de exprimare în regiunea transnistreană. Libertatea de exprimare, ca și alte drepturi, nu reprezintă prioritate în procesul de negocieri

politice”.

În 2014-2015 (perioada în care a fost reținut și persecutat Serghei Ilcenco și Nicolae Ilcenco) presiunile asupra jurnaliștilor și activiștilor din regiunea transnistreană s-au intensificat. Administrația *de facto* de la Tiraspol, ignorând normele internaționale, sfidează în continuare dreptul la libera exprimare a populației. În ultima perioadă, au fost înregistrate mai multe cazuri de intimidare a activiștilor și protestatorilor la manifestațiile pașnice din regiune.

Curtea a adresat părților întrebări legate de existența sau inexistența violărilor sub aspectele invocate de reclamanti.

Reclamantul este reprezentat la CtEDO de către Avocații Asociației Promo-LEX.

CtEDO a comunicat Guvernelor Republicii Moldova și Federației Ruse prima cauză privind discriminarea pe criteriu de origine etnică în exercitarea dreptului la libera circulație în regiunea

transnistreană

La 7 iunie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a comunicat Guvernelor pârâte cauza [Vardiasvili v. Rusia și Moldova cauza nr.558/16](#).

Cauza se referă la limitarea ilegală a dreptului la libera circulație în interiorul Republicii Moldova, fără careva explicații și aplicarea măsurilor de reprimare (detenție în condiții inumane) pentru încălcarea acestor reguli ilegale de circulație stabilite de regimul de la Tiraspol.

În iunie 2015 reclamantul, a fost "expulzat" de structurile de forță de la Tiraspol pentru 6 luni pe motiv că ar fi încălcat regulile de ședere, acesta fiind [primul caz de "expulzare"](#) a unui cetățean de la propriul său domiciliu.

Deoarece în Republica Moldova [persoanele intern strămutate nu sunt protejate](#) de legislația Republicii Moldova, [reclamantul](#) și-a amenajat un cort pe malul drept al râului Nistru, unde s-a aflat până la expirarea perioadei de "expulzare". La 12 decembrie 2015 "serviciul de migrațiune" i-a permis ultimului accesul în regiune, cu condiția respectării regulilor interne de ședere stabilite de regimul de la Tiraspol.

Abia în 2017, a fost posibil de găsit dovada documentară a motivului unui astfel de tratament, și anume existența unui document ținut în secret de regimul de la Tiraspol: "*Ordinul Ministerului de Interne al RMN*" din 14.05.2013, potrivit

căruia persoanele a căror drept de ședere este limitat, se împart pe categorii: A, B și C. Cei de etnie caucaziană, sunt plasați în categoria A, iar dreptul de ședere nu poate depăși termenul de 10 zile.

5. Лица категорий «А» (Узбекистан, Киргизия, Таджикистан, Туркменистан), Ю» (Армения, Грузия, Азербайджан, а также лица, проживающие на территории других государств и имеющих родовые данные Ф.И.О., национальность категории «К»), иностранных граждан, прибывших из республик входящих в состав Российской Федерации – Чечня, Адыгья, Дагестан, Ингушетия, Кабардино-Балкария, Карачаево-Черкессия, Северная Осетия и прибывших граждан Турции сотрудникам МО УпДМ МВД ПМР первоначально регистрировать в пункте пропуска через границу на 24 часа, далее сотрудникам ПО УпДМ МВД ПМР при наличии документа удостоверяющего личность и миграционной карты регистрацию производить на срок не более 10 суток, по окончании срока (10 суток) решение о продлении таковой по их письменным заявлениям принимает начальник УпДМ МВД ПМР, либо его заместитель в приемные дни и часы (вторник, четверг с 14.00 час. до 17.00 час.).

În fața Curții, reclamantul a invocat violarea dreptului său cu privire la libertatea de circulație Art.2P.4; a dreptului cu privire la respectul vieții private Art.8 și proprietate art.1P1; a dreptului la libertate Art.5; a dreptului de a nu fi supus torturii și relelor tratamente garantat de Art.3 și lipsa de remedii efective naționale potrivit articolului 13, pentru a remedia violărilor invocate.

Curtea a adresat părților întrebări legate de existența sau inexistența violărilor sub aspectele invocate de reclamant.

Reclamantul este reprezentat la CtEDO de către Avocații Asociației Promo-LEX.

Moldova și Rusia în vizorul CtEDO pe cauza interdicției accesului în regiunea transnistreană a juriștilor Promo-LEX

Curtea Europeană a Drepturilor Omului ([CtEDO](#)) a comunicat guvernelor Federației Ruse și Republicii Moldova cauza *Zubco v. Republica Moldova și Federația Rusă* (nr. 49508/15). Cauza se referă la interdicția accesului în regiunea transnistreană a juriștilor Promo-LEX.

În acest caz particular, administrația *de facto* de la Tiraspol a interzis accesul în regiune reclamantului care s-a născut în acest teritoriu. Interdicția se referă la refuzul de a intra

în regiunea transnistreană a Republicii Moldova din cauza activităților sale în domeniul drepturilor omului realizate în Asociația Promo-LEX și a poziției luate de acesta și Asociație cu privire la încălcările drepturilor omului din regiune. O astfel de interdicție este aplicată în privința tuturor juriștilor și avocaților Promo-LEX. În privința unor avocați Promo-LEX, interdicția este aplicată și de guvernul Federației Ruse în privința accesului pe teritoriul său.

Reclamantul a încercat să conteste interdicția în așa-numitele instanțe transnistrene, dar fără niciun succes și fără a putea participa la ședințele de judecată.

Reclamantul susține că dreptul său la un proces echitabil, astfel cum este garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, a fost încălcat. El susține, de asemenea, că a existat o încălcare a articolului 8 al Convenției, deoarece nu și-a putut vizita familia, care locuiește în stânga Nistrului. El se plânge, de asemenea, că a fost încălcat articolul 10 al Convenției, deoarece interdicția i-a fost impusă din cauza declarațiilor sale despre încălcările drepturilor omului comise în regiunea transnistreană. În opinia reclamantului, interdicția impusă acestuia a constituit o încălcare suplimentară a libertății sale de circulație garantată de articolul 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție. El susține în cele din urmă că a existat și o încălcare a articolului 13 din convenție. Curtea urmează să se expună asupra cazului după expedierea observațiilor de către Guverne și Asociația Promo-LEX, în interesul reclamantului.

Potrivit Avocatului Asociației Promo-LEX, Directorului Programului Drepturile Omului, Vadim Vieru "comunicarea acestui caz de CtEDO reconfirmă abuzurile comise de către administrația de facto de la Tirapol în privința Asociației Promo-LEX. Aceste abuzuri continuă și în prezent. Avocații Asociației nu au acces în regiunea transnistreană și nu-și pot exercita activitatea de apărători ai drepturilor omului. Chiar dacă aceste abuzuri se perpetuează încă din 2015, problema

accesului apărătorilor drepturilor omului în regiunea transnistreană nu este discutată în formatul 5+2 sau pe o altă platformă de negocieri. La nivel național nu există mecanisme eficiente de protecție a apărătorilor drepturilor omului, mai ales dacă aceștia sunt persecutați de administrația separatistă”.

Potrivit Reclamantului Alexandru Zubco "Această cauză reprezintă o problemă pentru siguranța tuturor apărătorilor drepturilor omului și scoate în evidență lipsa unor instrumente naționale de protecție a apărătorilor drepturilor omului pe întreg teritoriul Republicii Moldova."

Amintim că Asociația Promo-LEX este interzisă oficial în regiunea transnistreană din 2015. Așa-zisul Comitet al securității de stat a deschis „anchetă penală împotriva Promo-LEX pentru pretinse „acțiuni menite să întrerupă procesul de negocieri 5+2” și pentru „acțiuni subversive împotriva statalității transnistrene”. Regimul separatist a început să urmărească activitatea Promo-LEX și să creeze obstacole de prin 2007. În paralel, "KGB-ul" local a demarat o campanie denigratoare împotriva Asociației, recurgând la amenințări împotriva partenerilor și beneficiarilor organizației. Drept consecință, organizațiile neguvernamentale care au rămas în regiunea transnistreană au fost obligate să renunțe la activitățile ce vizează drepturile omului și la promovarea valorilor democratice.

Mai multe detalii cu privire la situația apărătorilor drepturilor omului, dar și necesitatea implementării unui mecanism național de protecție a acestora găsiți [aici](#)

Pentru informații suplimentare:

Vadim Vieru, Avocat

Directorul Programului Drepturile Omului

Email: vadim.vieru@promolex.md

Tel: +37368017507

0 nouă condamnare CtEDO în cazurile de reținere ilegală și tortură aplicate în aprilie 2009

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat astăzi hotărârea în cauza Muradu v. Republica Moldova (Plângerea no. 26947/09). Cauza se referă la încălcări ale drepturilor omului care au avut loc în aprilie 2009. Hotărârea poate fi accesată [aici](#).

Context general

Reclamantul s-a plâns pe violarea art. 3 (tortură), 5.1, 5.3, 5.4 și 5.5 (reținere și arestare ilegală) din Convenție. Mai multe detalii despre cazul reclamantului, pot fi accesate [aici](#).

Constatările Curții

Curtea constată că autoritățile au luat cunoștință de acuzațiile reclamantului cel târziu la 13 aprilie 2009 (a se vedea paragraful 34 din Hotărâre). Avocatul reclamantului a făcut o plângere oficială în ziua următoare (a se vedea paragraful 35 din Hotărâre). Din observațiile guvernului (a se vedea punctul 38 din Hotărâre) reiese clar că reclamantul a fost în țară până la 4 august 2010, adică mai mult de un an după ce autoritățile au aflat de acuzațiile sale. Nu a existat nicio informație conform căreia, în perioada respectivă, reclamantul ar fi fost invitat în fața autorităților și nu s-a prezentat. Dimpotrivă, el a fost interviuat de organul de urmărire penală sau a interacționat cu procuratura ca parte a procedurilor penale împotriva acestuia (a se vedea paragrafele 32 și 33 din Hotărâre).

Curtea a statuat că, nu este clar ce a împiedicat autoritățile, în cursul anului inițial al anchetei, să efectueze lista acțiunilor de investigație menționate de guvern în observațiile sale (a se vedea punctul 52 din Hotărâre), cu atât mai mult încât la 13 în aprilie 2009, reclamantul a descris cum arată mai mulți ofițeri de poliție pe care i-a acuzat de rele tratamente (a se vedea paragraful 34 din Hotărâre).

Curtea consideră că neîndeplinirea măsurilor esențiale de investigație în primul an crucial după plângere a redus considerabil eficiența anchetei, care a fost deschisă în cele din urmă doar la 21 decembrie 2011 (a se vedea punctul 38 din Hotărâre). Curtea reiterează faptul că întârzierile în investigarea relelor tratamente sunt incompatibile cu obligațiile asumate în temeiul articolului 3 al Convenției (a

se vedea, de exemplu, IE împotriva Republicii Moldova, nr. 45422/13, § 41, 26 mai 2020).

Se observă, de asemenea, că ancheta a fost suspendată între 2012 și 2018 și este încă în curs. Având în vedere deficiențele din cadrul anchetei inițiale menționate la alineatul precedent, eșecul solicitantului de a coopera ulterior ca urmare a părăsirii țării nu poate fi considerat decisiv în aceste condiții. Din același motiv, Curtea constată că ancheta care este încă în curs a fost deja afectată de ineficiență și, prin urmare, plângerea formulată de reclamant nu poate fi considerată prematură.

De asemenea, Curtea a constatat violarea art. 5.3, 5.4 și 5.5 având în vedere acțiunile procurorului și judecătorilor, sub aspectul aplicării reținerii ilegale și aplicării arestului în privința reclamantului.

Curtea a decis unanim existența violării art. 3, 5.3, 5.4 și 5.5 din Convenție de către Guvernul Republicii Moldova și a decis de a acorda reclamantului suma de 15.000 euro în calitate de prejudiciu moral și suma de 840 de euro în calitate de costuri și cheltuieli.

Reclamantul beneficiază de servicii de reabilitare în cadrul Centrului de Reabilitare Victimelor Torturii "Memoria".

Reclamantul a fost reprezentat în fața CtEDO de avocata Violeta Gașițoi și avocatul Asociației Promo-LEX, Vieru Vadim.

Pentru informații suplimentare:

Vieru Vadim, Avocat

Email: vadim.vieru@promolex.md

Tel: +37368017507